

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นผลการวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคเน็กซ์นอร์มัลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ผู้วิจัยได้สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. วิธีการดำเนินการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผลการวิจัย
5. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคเน็กซ์นอร์มัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคเน็กซ์นอร์มัลกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1
4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคเน็กซ์นอร์มัลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 1,981 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 รายงานจัดการศึกษาประจำปี 2564. 2564 : 48)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 322 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเทียบหากกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 ; อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด. 2554 : 43) และใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้อำเภอที่ตั้งของสถานศึกษาเป็นชั้นของการสุ่ม

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องอย่างครอบคลุมตามตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย วิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุป เป็นนิยามศัพท์ของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคเน็กซ์เจนออร์มัลและประสิทธิผลของสถานศึกษา

2. เลือกเทคนิคที่ใช้ในการวัดในครั้งนี้ เลือกเทคนิคการวัดเจตคติของไลเคิร์ต (Likert. 1993 ; อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด. 2554 :121) ที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับจากมากที่สุดจนถึงน้อยที่สุด ดังนี้

5 หมายถึง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในเน็กซ์เจนออร์มัลหรือประสิทธิผลของสถานศึกษาอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด

4 หมายถึง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในเน็กซ์เจนออร์มัลหรือประสิทธิผลของสถานศึกษา อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

3 หมายถึง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในเน็กซ์เจนออร์มัลหรือประสิทธิผลของสถานศึกษา อยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง

2 หมายถึง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในเน็กซ์เจนออร์มัลหรือประสิทธิผลของสถานศึกษา อยู่ในระดับเห็นด้วยน้อย

1 หมายถึง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในเน็กซ์เจนออร์มัลหรือประสิทธิผลของสถานศึกษา อยู่ในระดับเห็นด้วยน้อยที่สุด

3. สร้างข้อความเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคเน็กซ์นอร์มัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำนวน 21 ข้อความ และข้อความเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำนวน 13 ข้อความ ตามนิยามศัพท์ที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4. นำข้อความที่สร้างขึ้นทั้งหมดมาปรับปรุงภาษาให้อ่านง่าย เข้าใจง่าย ไม่ซับซ้อนแล้ว จัดเรียงข้อความตามรูปแบบของการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของข้อความรายข้อ นำแบบตรวจสอบความตรงของข้อความรายข้อไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน ลงความเห็นว่าข้อความแต่ละข้อตรงกับสิ่งที่ต้องการวัดหรือไม่ โดยให้ +1 คะแนน ถ้าลงความเห็นว่า ตรงให้ 0 คะแนน ถ้าลงความเห็นว่า ไม่แน่ใจและให้ -1 คะแนน ถ้าลงความเห็นว่าไม่ตรงจากนั้น นำข้อมูลที่ได้ ไปหาค่าความตรงเชิงเนื้อหาของข้อความรายข้อด้วยวิธีการหาค่าดัชนี IOC (Index of Item Objective Congruence) โดยนำคะแนนของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 คน มาหาค่าเฉลี่ยรายข้อแล้วคัดเลือก ข้อที่มีค่าดัชนี IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป แล้วนำไปใช้สร้างแบบสอบถามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคเน็กซ์นอร์มัล จำนวน 21 ข้อ มีค่าดัชนี IOC ตั้งแต่ 0.80 ถึง 1.00 และได้ข้อความที่ใช้สร้างแบบสอบถามประสิทธิผลของสถานศึกษา จำนวน 13 ข้อ มีค่าดัชนี IOC ตั้งแต่ 0.80 ถึง 1.00

5. นำข้อความที่คัดเลือกไว้ตามข้อ 4 มาสร้างเป็นแบบสอบถามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคเน็กซ์นอร์มัล และประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยจัดเรียงข้อความหรือข้อคำถามตามลำดับของตัวแปรแล้วนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นข้าราชการครูโรงเรียนอนุบาลจันทบุรี จำนวน 30 คน นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ (Item-Total Correlation) คัดเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป ได้ข้อความที่ใช้สอบถามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคเน็กซ์นอร์มัล จำนวน 21 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.42 ถึง 0.86 และได้ข้อความที่ใช้สอบถามประสิทธิผลของสถานศึกษา จำนวน 13 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.31 ถึง 0.62 เพื่อความน่าเชื่อถือของแบบสอบถามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคเน็กซ์นอร์มัล และประสิทธิผลของสถานศึกษา นำข้อความหรือข้อคำถามตามลำดับของตัวแปรไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างอีกกลุ่มที่เป็นข้าราชการครูโรงเรียนวัดท่าเรือ ได้ข้อความที่ใช้สอบถามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคเน็กซ์นอร์มัล

จำนวน 21 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.34 ถึง 0.82 และได้ข้อความที่ใช้สอบถามประสิทธิผลของสถานศึกษา จำนวน 13 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.49 ถึง 0.66

6. นำข้อความที่คัดเลือกไว้ตามข้อ 5 มาสร้างเป็นแบบสอบถามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคเน็กซ์นอร์มัล และประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยจัดเรียงข้อคำถามตามลำดับของตัวแปรแล้วนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นข้าราชการครูโรงเรียนอนุบาลจันทบุรี ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างทดลองใช้ครั้งแรก จำนวน 30 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้มาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990 : 202-204) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคเน็กซ์นอร์มัล เท่ากับ 0.94 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามประสิทธิผลของสถานศึกษา เท่ากับ 0.85 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.95 เพื่อความน่าเชื่อถือของแบบสอบถามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคเน็กซ์นอร์มัล และประสิทธิผลของสถานศึกษา นำข้อความหรือข้อคำถามตามลำดับของตัวแปรไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างอีกกลุ่มที่เป็นข้าราชการครูโรงเรียนวัดท่าเรือ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างทดลองใช้ครั้งแรกจำนวน 30 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้มาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990 : 202-204) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคเน็กซ์นอร์มัล เท่ากับ 0.94 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามประสิทธิผลของสถานศึกษา เท่ากับ 0.90

7. นำแบบสอบถามทั้งสองส่วนมาจัดเรียงให้เรียบร้อยสมบูรณ์เป็น 1 ฉบับ เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยมี ขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะกรรมการ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เพื่อขอความอนุเคราะห์ จากโรงเรียนที่เป็นกลุ่มทดลองใช้ (กลุ่ม Try Out) และ โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ในการทำวิจัย
2. ผู้วิจัยนำสำเนาหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยติดต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่ม ตัวอย่าง
3. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัย จำนวน 19 ชุด ติดต่อโรงเรียนที่เป็นกลุ่มทดลองใช้ (กลุ่ม Try Out) และ โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ปีการศึกษา 2565 ด้วยตนเอง เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

พร้อมขอความร่วมมือส่งแบบสอบถามคืนผู้วิจัยภายใน 15 วัน นับตั้งแต่ได้รับแบบสอบถาม และในกรณีที่โรงเรียนใดอยู่ในพื้นที่ห่างไกลหรือผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปแล้วแต่ได้รับข้อมูลไม่ครบถ้วนจากผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยจะส่งแบบสอบถามออนไลน์ Google form ไปอีกครั้ง เพื่อให้ได้ข้อมูลอย่างครบถ้วน

4. ผู้วิจัยรับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 322 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 และตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วดำเนินการวิเคราะห์ สรุปผลการวิเคราะห์ตามขั้นตอนการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคเน็กซ์นอร์มัล และประสิทธิผลของสถานศึกษาด้วยวิธีหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51 -5.00 หมายถึง มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในเน็กซ์นอร์มัลหรือประสิทธิผลของสถานศึกษาอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 -4.50 หมายถึง มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในเน็กซ์นอร์มัลหรือประสิทธิผลของสถานศึกษาอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 -3.50 หมายถึง มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในเน็กซ์นอร์มัลหรือประสิทธิผลของสถานศึกษาอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 -2.50 หมายถึง มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในเน็กซ์นอร์มัลหรือประสิทธิผลของสถานศึกษาอยู่ในระดับเห็นด้วยน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 -1.50 หมายถึง มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในเน็กซ์นอร์มัลหรือประสิทธิผลของสถานศึกษาอยู่ในระดับเห็นด้วยน้อยที่สุด

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคเน็กซ์นอร์มัล และประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient) โดยมีเกณฑ์ในการแปลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 121)

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ มีค่าเท่า 1.00 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันอย่างสมบูรณ์

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ มีค่าตั้งแต่ 0.80 - 0.99 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันสูงมาก

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ มีค่าตั้งแต่ 0.60 - 0.79 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันสูง

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ มีค่าตั้งแต่ 0.40 - 0.59 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันปานกลาง

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ มีค่าตั้งแต่ 0.20 - 0.39 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันต่ำ
 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ มีค่าตั้งแต่ 0.01 - 0.19 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันต่ำมาก
 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าเท่ากับ 0.00 หมายถึง ไม่มีความสัมพันธ์กัน

3. สร้างสมการพยากรณ์คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคเน็กซ์นอร์มัล ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ด้วยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สรุปผลการวิจัย

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคเน็กซ์นอร์มัล ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปเป็นประเด็นสำคัญ ดังนี้

1. ผลการศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคเน็กซ์นอร์มัลที่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 พบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับ เห็นด้วยมากที่สุด โดยคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคเน็กซ์นอร์มัล ที่มี ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านความเป็นผู้นำ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาใน ยุคเน็กซ์นอร์มัลที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความรู้ความสามารถ

2. ผลการศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด โดยประสิทธิผลของ สถานศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนสูง และประสิทธิผลของสถานศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือด้านความสามารถในการพัฒนา นักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก

3. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหาร สถานศึกษาในยุคเน็กซ์นอร์มัลกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 พบว่า โดยรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับความสัมพันธ์กันสูง มาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

4. ผลการศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคเน็กซ์นอร์มัลที่ ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 คือ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านความรู้ความสามารถ ด้านบุคลิกภาพ และด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยมี ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ถดถอยพหุคูณเท่ากับ 0.73 สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของ

สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ได้ร้อยละ 52.80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสามารถสร้างสมการในการพยากรณ์หรือสมการถดถอยได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 0.972 + 0.252 (X_5) + 0.194 (X_1) + 0.179 (X_2) + 0.160 (X_3)$$

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z}_y = 0.293 (X_5) + 0.221 (X_1) + 0.244 (X_2) + 0.201 (X_3)$$

ทั้งนี้ จากสมการพยากรณ์แสดงให้เห็นว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคเน็กซ์นอร์มัล เปลี่ยนไป 1 หน่วย ทำให้ประสิทธิผลของสถานศึกษาเปลี่ยนไปที่ 0.252 , 0.194, 0.179 และ 0.160 หน่วย ตามลำดับ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคเน็กซ์นอร์มัลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 มีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายผลดังต่อไปนี้

1. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคเน็กซ์นอร์มัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 พบว่ามีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุดทุกด้าน เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านมนุษยสัมพันธ์ด้านบุคลิกภาพ และด้านความรู้ความสามารถ ตามลำดับ ทั้งนี้ จากการศึกษาพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ซึ่งเป็นบุคคลที่มีความสำคัญและมีบทบาทสูงสุดในการบริหารสถานศึกษาให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคเน็กซ์นอร์มัล และสามารถเป็นผู้นำในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ให้กับองค์กรได้มีความสามารถในการเป็นผู้นำ ในการเปลี่ยนแปลงที่ดี มีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาองค์กร กล้าคิด กล้าตัดสินใจ ภายใต้อหัตถการที่ถูกต้อง เป็นผู้บริหารที่มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ตรงต่อเวลา รู้จักใช้คำพูดให้เหมาะสม ไม่เป็นผู้ถือตัว เย่อหยิ่ง มีไมตรีจิตและมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เป็นผู้บริหารที่มีบุคลิกภาพที่ทันสมัย สามารถใช้เครื่องมืออุปกรณ์เทคโนโลยีต่าง ๆ ได้อย่างคล่องแคล่ว สามารถนำความรู้ใหม่ๆ มาพัฒนาองค์กรให้บรรลุตามเป้าหมายขององค์กร จึงทำให้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาใน ยุคเน็กซ์นอร์มัล โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของนันทกั อู่สุวรรณ (2563 : 3) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่ดีมีคุณภาพจะต้องอาศัยองค์ประกอบในหลาย ๆ ด้านมาเป็นปัจจัยใน

การสนับสนุนการบริหารสถานศึกษา ซึ่งหนึ่งในปัจจัยที่สำคัญก็คือ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพราะจะเป็นตัวชี้วัดหรือทำให้เห็นถึงคุณสมบัติและพฤติกรรมประจำตัวของผู้บริหารสถานศึกษา โดยแสดงออกมาผ่านกระบวนการบริหารจัดการสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของแก้วมณี โสพิน และจรัส อติวิทยากรณ์ (2563 : 1310) ได้ศึกษาคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ของข้าราชการครู ในเครือข่ายพันธปัญญา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พัทลุง เขต 2 พบว่าคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ของข้าราชการครูในเครือข่ายพันธปัญญา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พัทลุง เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ นนทยา เข้มภูเหลือ้ม และคณะ (2563 : 101) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อกระบวนการบริหารและการจัดการตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สิงห์บุรี และสิริชัย โพธิ์ศรีทอง (2563 : 128) ได้ศึกษาคุณลักษณะผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 พบว่า ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

2. ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 พบว่ามีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด 3 ด้าน และเห็นด้วยมาก 1 ด้าน เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา และด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ตามลำดับ ทั้งนี้ จากการศึกษาพบว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษาเป็นสิ่งที่สะท้อนการดำเนินงานที่บรรลุตามวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ที่สามารถจัดการศึกษาที่ ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น นักเรียนมีโอกาสในการศึกษาต่อในสถาบันชั้นสูง ได้เป็นจำนวนมาก ผู้บริหารและครูในสถานศึกษามีการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนต่าง ๆ มีความสามารถที่จะร่วมมือกันในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เป็นนักพัฒนา นักคิด นักทำ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ให้เกิดสิ่งใหม่ ๆ อยู่เสมอ และนักเรียนเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัยที่ดี สามารถใช้สติปัญญาในการทำงานและแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้ จึงทำให้ ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวม อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด สอดคล้องกับแนวคิดของ ฮอย และมิสเกล (Hoy and Miskel, 2001 : 51) ได้กล่าวว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษา หมายถึง ผู้บริหารสามารถใช้ภาวะผู้นำในการบริหารจัดการศึกษา จนทำให้ครูและนักเรียนเกิดความพึงพอใจ ประสิทธิภาพของสถานศึกษาสอดคล้องกับ

วัตถุประสงค์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริชัย โพธิ์ศรีทอง (2563 : 127) ได้ศึกษาคุณลักษณะผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 พบว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุวเรศ ประคู้ และคณะ (2564 : 47) ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 และพรสวรรค์ สุขพรหมและรุจิราพรรณ คงช่วย (2565 : 187) ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 พบว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคเน็กซ์นอร์มัลกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคเน็กซ์นอร์มัล ทั้งหมด 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถ ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านความเป็นผู้นำ โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 อยู่ในระดับความสัมพันธ์กันสูงมาก เป็นไปตามสมมติฐานของงานวิจัย ทั้งนี้จากการศึกษา พบว่า ด้านบุคลิกภาพมีความสัมพันธ์กันสูงมากต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีบุคลิกภาพที่สุ่ม น่าเชื่อถือ เป็นผู้ที่มีความเหมาะสมด้านบุคลิกภาพทางอารมณ์ มีความเหมาะสมด้านกิริยา มารยาท ทั้งทางกายวาจาและใจ และมีบุคลิกภาพที่ทันสมัยเหมาะสมกับยุคเน็กซ์นอร์มัล สามารถใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ เทคโนโลยีต่าง ๆ ได้อย่างคล่องแคล่ว เพราะบุคลิกภาพเป็นสิ่งที่ทุกคนสามารถสังเกตเห็นได้ง่าย จะทำให้ผู้ที่พบเห็นเกิดความประทับใจและสร้างความน่าเชื่อถือได้ นอกจากนี้ผู้บริหารจำเป็นต้องมีความรู้ความสามารถ นำความรู้ใหม่ ๆ พัฒนาองค์กรให้บรรลุตามเป้าหมายขององค์กร มีคุณธรรมจริยธรรม มีความเป็นผู้นำในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ให้กับองค์กร มีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาองค์กร กล้าคิด กล้าตัดสินใจ ภายใต้อำนาจที่ถูกต้อง และเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถสร้างและรักษา ความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลอื่น สอดคล้องกับงานวิจัยของ แก้วมณี โสพิณ และจรัส อติวิทยาภรณ์ (2563 : 1307) ได้ศึกษาคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ของข้าราชการครู ในเครือข่ายพันธปัญญาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง เขต 2 ดังนี้ พบว่าคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้ 1) คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ 2) คุณลักษณะด้านคุณธรรมและจริยธรรม 3) คุณลักษณะด้านความรู้ความสามารถ 4) คุณลักษณะด้าน

มนุษย์สัมพันธ์ และ 5) คุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำ เมื่อผู้บริหารมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านดังกล่าวจะช่วยให้สถานศึกษามีการพัฒนาที่เข้มแข็งและมีประสิทธิผลของสถานศึกษาที่สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของมอทท์ (Mott, 1972 : 305) ได้กล่าวถึง ประสิทธิภาพของสถานศึกษาในแง่ของความสามารถมี 4 ประการคือ 1) ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง 2) ความสามารถในการพัฒนานักเรียน ให้มีทัศนคติทางบวก 3) ความสามารถในการปรับตัวและพัฒนาให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม และ 4) ความสามารถในการแก้ไขปัญหาภายในสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของนที กอบการณา และคณะ (2562 : 49) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของสถานศึกษาอยู่ในระดับในระดับความสัมพันธ์กันสูงมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

4. ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคเน็กซ์นอร์มัลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า ด้านความเป็นผู้นำ ด้านความรู้ความสามารถ ด้านบุคลิกภาพ และด้านคุณธรรมจริยธรรมส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ได้ร้อยละ 52.80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

จากผลการวิจัยสามารถนำมาอภิปรายผลตามตัวแปร ได้ดังนี้

1. ด้านความเป็นผู้นำ สามารถร่วมพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ได้ ทั้งนี้จากการศึกษา พบว่า ด้านความเป็นผู้นำผู้บริหารจำเป็นต้องผู้นำในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ให้กับองค์กร เนื่องจากในยุคเน็กซ์นอร์มัลมีการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ มากมาย ไม่ว่าจะเป็นการนำเทคโนโลยีหรือแพลตฟอร์มต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ในสถานศึกษาหรือการจัดการเรียนการสอน ย่อมเกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมามากมาย อาทิเช่น ปัญหาการขาดความรู้ในการใช้เทคโนโลยีของบุคลากร ปัญหาการขาดแคลนเครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ ไม่เพียงพอกับจำนวนบุคลากรที่มีอยู่ เป็นต้น นอกจากนี้จังหวัดระยอง จัดเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ซึ่งมาจากข้อเสนอของภาคีเพื่อการศึกษาไทย (Thailand Education Partnership : TEP) (ดำรง ศรีอร่าม. 2565 : 36) ที่ก่อตั้งขึ้นจากการรวมตัวขององค์กรภาคเอกชนภาครัฐ และภาคประชาชน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีความสามารถในการเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงที่ดี มีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาองค์กร กล้าคิด กล้าตัดสินใจ ภายใต้อุปสรรคที่ถูกต้อง

ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของกู๊ดฮาร์ท (Goodhart, 1991 : 2214 - A) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมความเป็นผู้นำ และประสิทธิผลของโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในรัฐนิวเจอร์ซีย์ ประเทศสหรัฐอเมริกา ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการเป็นผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนมีความสัมพันธ์และ สามารถทำนายประสิทธิผลของโรงเรียน เครื่องมือประสิทธิผลของโรงเรียน ได้แก่ความสำเร็จทางวิชาการ ความสำเร็จของโรงเรียน และความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของยูเวเรศ ประคู้ และคณะ (2564 : 47) ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 พบว่า ผู้บริหารต้องมีความเด็ดขาดเมื่อตัดสินใจ และตัดสินใจได้แม่นยำ ผู้บริหารมีความกระตือรือร้นในการทำงาน และผู้บริหารมีความสามารถในการชักจูงให้ผู้อื่นคล้อยตามได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของพรสวรรค์ สุขพรหม และรุจิราพรรณ คงช่วย (2565 : 193-199) ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 พบว่า ภาวะผู้นำมีความสำคัญเป็นอย่างมากต่อการบริหารงานของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำจะทำให้เกิดการบริหารงานได้เต็มความสามารถ เกิดพลัง จะสามารถครองใจผู้ใต้บังคับบัญชา บุคลากรในสถานศึกษาให้ความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงานได้รับความเชื่อมั่น ความนับถือ กำลังใจ และความอบอุ่นในการดำเนินกิจกรรมให้บรรลุเป้าหมาย และเกิดประสิทธิผลของสถานศึกษา

2. ด้านความรู้ความสามารถ สามารถร่วมพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ได้ ทั้งนี้จากการศึกษา พบว่า ด้านความรู้ความสามารถ ผู้บริหารสามารถนำความรู้ใหม่ๆ พัฒนาองค์กรให้บรรลุตามเป้าหมายขององค์กร สามารถสร้างบรรยากาศที่ดี ในการทำงานของบุคลากรภายในองค์กร ผู้บริหารมีความรู้ความสามารถในการบริหารงานที่ทันต่อเหตุการณ์ในยุคเน็กซ์นอร์มัล มีความฉลาดเฉลียวในการบริหารงานในสถานศึกษาและแก้ไขปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์ นอกจากนี้ผู้บริหารต้องมีทักษะในการสื่อสารกับบุคลากรภายในและภายนอกองค์กร สอดคล้องกับแนวคิดของสต็อกคิลล์ (Stogdill, 1974 : 75 -76) กล่าวว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความรู้ความสามารถ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีคุณลักษณะทางสติปัญญาและความสามารถ (intelligent and ability) การมีความฉลาดรอบรู้ หมั่นศึกษา หาความรู้ใหม่ๆ ถ้าตัดสินใจ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเต็มสิริ ทิพย์จันทา (2553 : 139) ได้ศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครูผู้สอน กรณีศึกษา: โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครภูเก็ต พบว่าคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความรู้ความสามารถ

ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการพัฒนาตนเองให้ทันต่อเหตุการณ์ในปัจจุบันเสมอ ทั้งความรู้และข่าวสารต่าง ๆ มีการพัฒนางานวิชาการอย่างเป็นระบบ มีกระบวนการการบริหารจัดการที่เป็นที่ยอมรับ พร้อม ๆ กับการเป็นนักพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผู้วิสัยทัศน์ที่กว้างไกลและลึกซึ้ง ตลอดจนมีความรู้ ความสามารถที่จะก้าวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ของชุมชน ของสังคม และของโลก ด้วยการพัฒนาสถานศึกษาให้ผู้เรียนมีคุณภาพ เพื่อสร้างศรัทธาความเชื่อมั่นในตัวผู้บริหารให้ประจักษ์แก่ทุกคน และสอดคล้องกับงานวิจัยของยูเรส ประคู้ และคณะ (2564 : 49) ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต 3 พบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความรู้ความสามารถ ผู้บริหารต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและทักษะในการปฏิบัติงาน ทำให้งานสำเร็จและมีคุณภาพ ทำให้เกิดประสิทธิผลของสถานศึกษา

3. ด้านบุคลิกภาพ สามารถรวมพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ได้ ทั้งนี้จากการศึกษา พบว่า ด้านบุคลิกภาพ ผู้บริหารมีบุคลิกภาพที่ทันสมัย สามารถใช้เครื่องมืออุปกรณ์เทคโนโลยีต่าง ๆ ได้อย่างคล่องแคล่ว มีความเหมาะสมด้านกิริยา มารยาท ทั้งทางกายวาจาและใจ แต่งกายสุภาพเรียบร้อย เหมาะสมกับกาลเทศะ และมีความเหมาะสมด้านวุฒิภาวะทางอารมณ์ ส่งผลให้ผู้บริหารมีความน่าเชื่อถือ ผู้ใต้บังคับขาคิดความเชื่อมั่น ไว้ใจ และมีความศรัทธาต่อผู้บริหารที่จะนำพาสถานศึกษาประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับแนวคิดของยูคลี (Yukl, 1998 : 132) กล่าวว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านบุคลิกภาพ คือ แบบแผนพฤติกรรมของผู้นำ อันเป็นที่รับรู้ได้โดยทั่วไป เช่น ความกล้าแสดงออก ความกระตือรือร้น และลักษณะภายใน เช่น ความคิดทัศนคติความสนใจ ที่ทำให้มีความแตกต่างจากคนอื่น สอดคล้องกับงานวิจัยของนันท์กั อุสุวรรณ (2565 : 76) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครูในโรงเรียนกลุ่มอำเภอหนองปรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 4 พบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านบุคลิกภาพ ผู้บริหารมีความเหมาะสมด้านวุฒิภาวะทางอารมณ์ มีความน่าเชื่อถือ น่าเกรงขาม มีความเชื่อมั่นในตนเอง สุขุม รอบคอบ กล้าตัดสินใจ และตั้งตนอยู่ในความไม่ประมาท และสอดคล้องกับงานวิจัยของนนทยา เข็มงูเหลือม และคณะ (2563 : 101) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อกระบวนการบริหารและการจัดการตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี พบว่ามี 5 ด้านที่เป็นตัวแปรพยากรณ์ที่ดีที่สุด ตามลำดับดังนี้ คือ ด้านภาวะผู้นำ ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์

ด้านคุณธรรม จริยธรรม และด้านความรู้ความสามารถในการบริหาร และสามารถพยากรณ์กระบวนการบริหารและการจัดการตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนประถมศึกษาได้ร้อยละ 59.3 แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ด้านคุณธรรมจริยธรรม สามารถร่วมพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของเขต 1 ได้ ทั้งนี้จากการศึกษา พบว่า ด้านคุณธรรมจริยธรรม ผู้บริหารมีความรับผิดชอบต่อนักเรียนและตรงต่อเวลา มีความซื่อสัตย์สุจริต ทั้งกาย วาจา และใจ ผู้บริหารมีความเสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ไม่ข้องเกี่ยวกับอบายมุขทุกประการ เป็นที่ยอมรับและต้องการของสังคม นอกจากนี้ผู้บริหารมีความเมตตากรุณา และมีความยุติธรรมต่อผู้ร่วมงานอย่างเสมอภาค สอดคล้องกับแนวคิดของสต็อกคิลล์ (Stogdill, 1994 : 75-76) กล่าวว่า คุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม ผู้บริหารเป็นผู้มีความตั้งใจในการทำงาน มีความสามารถรับผิดชอบ และมุ่งมั่นที่จะทำงานให้สำเร็จและเป็นผู้ที่ปรารถนาจะร่วมมือกับคนอื่น มีเกียรติและเป็นที่ยอมรับของผู้ร่วมงานคนอื่น ๆ มีความเฉลียวฉลาดในการสังคม สอดคล้องกับงานวิจัยของพนิตี กอบการณา และคณะ (2562 : 47) พบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านคุณธรรมจริยธรรม ผู้บริหารประพฤติปฏิบัติตนที่เป็นอุปนิสัยที่ดีงาม โดยมีความรู้สึกผิดชอบชั่วดีทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ ต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของตน ซึ่งเกิดจากการไตร่ตรองและมีจิตสำนึกที่ดีงาม อันเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปและมีคุณค่าควรแก่การนำไปดำเนินชีวิตหรือนำไปเป็นหลักในการดำเนินชีวิตอย่างประเสริฐ สอดคล้องกับงานวิจัยของพนิดา รัชฎาเพชร และตรีภูมิินทร์ ตรีศรีศวรร (2565 : 2359-2366) ได้ศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 พบว่า ด้านคุณธรรมจริยธรรม ผู้บริหารประพฤติปฏิบัติตนที่เป็นอุปนิสัยที่ดีงามเกี่ยวข้องกับความถูกต้อง สามารถเป็นผู้ที่มีความสามารถในการใช้เหตุผลในการตัดสินใจ เป็นผู้สร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน และเป็นผู้มีความเป็นประชาธิปไตยในการรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน และสอดคล้องกับงานวิจัยของยุวเรศ ประคู่ และคณะ (2564 : 49) ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 พบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านคุณธรรมจริยธรรมและด้านความเป็นผู้นำ ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 เนื่องจากสถานศึกษาที่ประสบผลสำเร็จในการจัดการศึกษา นอกจากจะเกิดจากตัวครู นักเรียนและวิธีการสอนแล้ว ผู้บริหารจะต้องมีความเป็นผู้นำและมีคุณธรรมจริยธรรมที่ดี

จะสามารถนำมาซึ่งความร่วมมือร่วมใจของผู้ร่วมงาน จะทำให้ประสิทธิผลของสถานศึกษาบรรลุตามเป้าหมายได้

จากผลการวิเคราะห์คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคเน็กซ์นอร์มัลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า ด้านมนุษยสัมพันธ์ไม่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

จากผลการวิจัยสามารถนำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

ด้านมนุษยสัมพันธ์ ไม่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จากการศึกษาพบว่า ด้านมนุษยสัมพันธ์ ผู้บริหารมีความสามารถในการสร้างและรักษาความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลอื่น รู้จักใช้คำพูดให้เหมาะสม ไม่เป็นผู้ถือตัว เย่อหยิ่ง มีไมตรีจิตและมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ไม่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา ดังนั้นจะเกิดประสิทธิผลของสถานศึกษาได้นั้น ต้องเกิดจากเหตุปัจจัยอื่น ๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติพิชญ์ มั่งสุข (2564 : 247) ได้ศึกษาคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จังหวัดระยอง พบว่า ด้านมนุษยสัมพันธ์ ไม่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จังหวัดระยอง ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาบางแห่งมีภารกิจมากทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ทำให้ผู้บริหารมีเวลาอยู่ที่สถานศึกษาของตนเองน้อยลง ผู้บริหารและครูจึงมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันน้อยลง ส่งผลให้การแสดงออกถึงความสัมพันธ์และการทำงานกับครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นแบบทางการมากเกินไป ผู้บริหารไม่ค่อยทำตนให้มีชีวิตชีวา ยิ้มแย้มแจ่มใส ประกอบกับการเป็นผู้บริหารสมัยใหม่มุ่งเน้นประสิทธิภาพ ประสิทธิผลในการพัฒนาสถานศึกษา โดยเฉพาะการนำเทคโนโลยีหรือแพลตฟอร์มต่าง ๆ มาบริหารงานในสถานศึกษาเพิ่มมากขึ้น ทำให้การติดต่อสื่อสาร การรับส่งข้อมูลภายในสถานศึกษาและหน่วยงานต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ทำให้การทำงานลดการเผชิญหน้า และมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันน้อยลง แต่ทั้งนี้ผู้บริหารและครูยังสามารถร่วมกันทำงานให้ประสบผลสำเร็จและมีคุณภาพ ทำให้เกิดประสิทธิผลของสถานศึกษาได้

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคเน็กซ์นอร์มัลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. จากผลการวิจัยคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคเน็กซ์นอร์มัลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า ด้านความเป็นผู้นำ ด้านความรู้ความสามารถ ด้านบุคลิกภาพ และด้านคุณธรรม จริยธรรม สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษาได้ร้อยละ 52.80 ซึ่งชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคเน็กซ์นอร์มัล ในการเพิ่มประสิทธิผลของสถานศึกษา ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์อยู่เสมอ มีการบริหารจัดการประสิทธิผลของสถานศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานภายในสถานศึกษา ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคเน็กซ์นอร์มัลกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า ด้านบุคลิกภาพมีความสัมพันธ์กันสูงมากต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา จึงเสนอแนะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีบุคลิกภาพที่สุ่ม น่าเชื่อถือ เป็นผู้ที่มีความเหมาะสมด้านบุคลิกภาพทางอารมณ์ มีความเหมาะสมด้านกิริยา มารยาท ทั้งทางกายวาจาและใจ และมีบุคลิกภาพที่ทันสมัยเหมาะสมกับยุคเน็กซ์นอร์มัล สามารถใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ เทคโนโลยีต่าง ๆ ได้อย่างคล่องแคล่ว

3. ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคเน็กซ์นอร์มัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านความรู้ความสามารถมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด จึงเสนอแนะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ เพราะในปัจจุบันเป็นยุคเน็กซ์นอร์มัล ที่มีการนำเทคโนโลยี และแพลตฟอร์มต่าง ๆ เข้ามาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ดังนั้นผู้บริหารควรมองหาคำความรู้ใหม่ ๆ ที่ทันสมัยมาปรับใช้ในการพัฒนาสถานศึกษาส่งผลให้สถานศึกษามีประสิทธิผลเพิ่มสูงขึ้น

4. จากผลการวิจัยประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด จึงเสนอแนะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนการสอนที่เป็นกิจกรรมต่าง ๆ หลากหลายสอดแทรกเรื่องคุณธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัยที่ดีให้กับนักเรียน ส่งเสริมให้

นักเรียนใช้สติปัญญาในการทำงานและแก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวัน เพื่อเป็นการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวกเพิ่มมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาในรูปแบบของงานวิจัยผสานวิธีในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในบริบทต่าง ๆ
2. ควรศึกษาโดยใช้วิธีวิจัยและพัฒนาในรูปแบบในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้สามารถนำผลการศึกษาไปประยุกต์ใช้ในสถานศึกษาตามบริบทที่เป็นจริง

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี